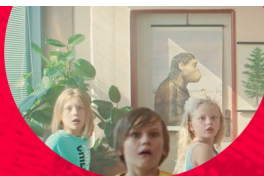

Komenský do tříd!

Soutěžní kampaň pro žáky základních a středních škol

350
1879 - 2020

430
1922 - 2022

JAN AMOS KOMENSKÝ
Jan Comenius

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (NPMK) v Praze podporuje vzdělávání i v době pandemie koronaviru v širším rozměru. Mimo jiné organizuje výtvarnou soutěžní kampaň „Komenský do tříd!“ i pro české školy v zahraničí. Za účast v soutěži nabízí také nově vydanou publikaci „Vzácné školní obrazy – Zvířata – díl B. I o dalších aktivitách, které lze využít v rámci distanční výuky, informuje v rozhovoru Mgr. Roman Škoda, vedoucí Koncepčního, edukačního a PR oddělení NPMK.

Jaký přínos může mít Jan Amos Komenský pro děti v 21. století?

Odkaz J. A. Komenského je stále živý, a to nejen u nás, ale především ve světě. Komenský vždy akcentoval, aby výuka nebyla pouze teoretická, nýbrž aby se aplikovala i v praxi. Dílo Orbis pictus, v překladu Svět v obrazech, prezentuje jeho pedagogickou metodu jako „školu hrou“, což úzce souvisí se zážitkovou pedagogikou. Věřím, že právě ta je dnes velice důležitá, neboť oním zážitkem si žák zapamatuje mnohem více než pouhým, velmi často nudným, výkladem. Komenský, který nejen tímto dílem položil základ moderního školského systému, kladl rovněž důraz na cestování za poznáním. Jeho koncept celoživotního vzdělávání je pak pro mě jakýmsi vrcholem jeho pedagogické soustavy. Děti by dnes měly být vedeny již od malička k tomu, aby byly zvědavé a pracovaly na sobě, a to nejen ve škole. Nejde totiž pouze o vědomosti jako takové, ale především o proces sebevzdělávání. Jedině tím se osobnost plně rozvíjí bez ohledu na věk.

Proč se soutěž „Komenský do tříd!“ věnuje právě portrétu Komenského?

Tato soutěžní kampaň nabízí dětem i učitelům možnost zpřítomnit Komenského ve své třídě, potažmo škole. Vždyť Komenského portrét nás provází již desítky let i v běžném životě – například na bankovkách, školních obrazech apod. Na základě Národních oslav výročí J. A. Komenského, kdy si připomínáme 350 let od jeho úmrtí v roce 2020 a 430 let od jeho narození v roce 2022, mohou jeho podobizny v rámci této soutěže ve společnosti opět více rezonovat. Při tvorbě Komenského portrétu se děti přirozeně ptají a jsou zvědavé. Shledáváme tento jednoduchý koncept jako ideální připomenutí Komenského odkazu.

Mají žáci a jejich učitelé zájem o takové projekty jako je např. „Komenský do tříd“?

Jsme ve velice složité době. Již od března do června roku 2020 jsme v rámci doplňkového online projektu „Komenský je s Vámi doma – DOMINO“ oslovili řadu učitelů a žáků. Po

prázdninách jsme podmínky aktualizovali, aby se opět od října žáci a studenti mohli tématem zabývat doma formou distanční výuky. Tu jsme se rozhodli podpořit i touto soutěží, přičemž pro učitele vzniká další možnost nabídky zážitkového vzdělávání žáků a studentů. Přicházejí nám krásné práce ať už společné či jednotlivé z celé České republiky. Zapojují se základní školy, střední i základní umělecké školy. Rádi bychom také oslovili české školy v zahraničí. Již máme příslibenou účast České školy v Miláně a mnoha dalších institucí. Naprosto však rozumíme, jak to teď mají všichni složité. Věříme, že tzv. koronavirovou krizi přečkáme. S úctou, respektem a vstřícností k druhým

Jak reagují studenti na stálou interaktivní expozici pedagogického muzea k odkazu Komenského?

Zpětná vazba je pro nás nezbytná, proto jsme připravili dotazníky, které se soustředí na reakce nejen studentů, ale všech návštěvníků naší instituce.

Historická budova, ve které je umístěna stálá expozice „Odkaz J. A. Komenského. Tradice a výzvy české vzdělanosti Evropě“, prošla po příchodu ředitelky PhDr. Markéty Pánkové řadou rekonstrukcí. Expozice provází návštěvníka od počátků křesťanské vzdělanosti až do současnosti. Součástí expozice jsou i školní dobové třídy, promítání dokumentů či interaktivní vzdělávací program. Učitelé si pro svoje žáky mohou při návštěvě Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského vybrat z nabídky edukačních programů, a to včetně Pedagogické knihovny J. A. Komenského. Jsme opravdu rádi, že návštěvníci a studenti jsou s našimi programy převážně spokojeni.

O čem je vzdělávací program „Pojď sem, dítě“?

Tento program nabízí seznámení s životními osudy a dílem jednoho z nejvýznamnějších vzdělavců v celé české historii, s J. A. Komenským. Ten je vnímán jako zakladatel moderní výchovy s důrazem na požadavek systematic-

kého všeobecného vzdělání pro všechny. Věřil, že výchovou a vzděláním lze měnit svět, nejen tehdy zmítaný válkami. Pořad představuje postavu Komenského také coby vděčný umělecký objekt.

Během programu dostávají žáci ve skupinách Komenského životopis rozdělený na etapy a výsledky jsou poté dle zadání prezentovány ostatním spolužákům. Vzdělávací program je možno doplnit jednoduchými výtvarnými technikami, např. žáci zkoušejí navrhnout erb Komenského jako Učitele národů, či je zařazeno psaní husím brkem – tudíž se opět dostáváme k onomu klíčovému „zážitku“. Dochází ke střídání technik podporujících čtenářskou gramotnost s technikami zaměřenými na estetické cítění.

Co byste nakonec vzkázali dětem?

„Život činný je opravdový život. Zahálka je hrobem člověka zaživa. Co máš udělat, do toho se dej s chutí, co sám můžeš udělat, to nečekej od jiných a bez příčiny neodkládej s ničím. Když můžeš někomu pomoci, učiň to s největší radostí.“

Předpokládám, že nemusím prozrazovat, od koho pramení tato slova.

Roman Škoda

